

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Trgovinski zaštitni mehanizmi

Nina Berić, Odjel za pristup tržištu

Zajednička trgovinska politika EU

- RH primjenjuje Zajedničku trgovinsku politiku EU
- Danas obuhvaća:
 - trgovinu robama i uslugama,
 - komercijalne aspekte prava intelektualnog vlasništva
 - izravna strana ulaganja
- Odnosi se na trgovinu s trećim zemljama
- Odluke se donose na razini EU-a, a provodi ju Europska komisija

EU – trgovinski zaštitni mehanizmi

- **Anti-dumping**

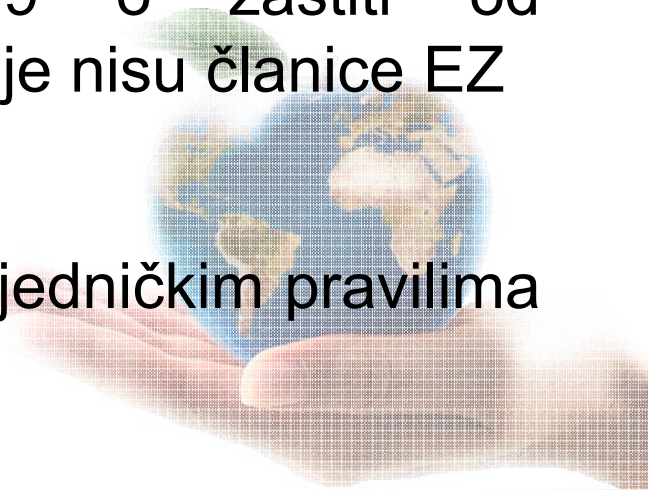
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1225/2009 o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice EZ

- **Subvencionirani uvoz**

- Uredba Vijeća EZ br. 597/2009 o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice EZ

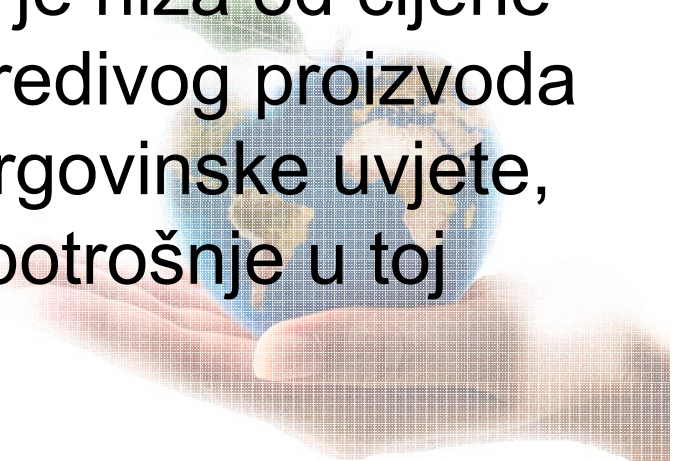
- **Zaštitne mjere- safeguard**

- Uredba Vijeća (EZ) br. 260/2009 o zajedničkim pravilima za uvoz

Dampinški uvoz

- Uvoz robe iz trećih zemalja, čije puštanje u slobodni promet uzrokuje štetu ili prijeti nastojanjem štete EU industriji
- Dampinškim uvozom se smatra uvoz proizvoda u Europsku uniju po cijeni koja je niža od cijene („uobičajene“ vrijednosti) usporedivog proizvoda po kojoj se on, uz uobičajene trgovinske uvjete, prodaje u zemlji izvoznici radi potrošnje u toj zemlji

Subvencionirani uvoz

- Subvencioniranim uvozom smatra se uvoz proizvoda u Europsku uniju za koje je zemlja podrijetla ili zemlja izvoza koristila subvenciju (npr. porezni krediti, izvršena plaćanja od strane Vlada, potpora prihodu ili cijeni)
- Samo se na specifične subvencije mogu primijeniti kompenzacijske pristojbe

Zaštitne mjere - Safeguard

- Donose se kada EU industriji nastane ili prijete nastajanje štete radi povećanog uvoza ***iz trećih zemalja (ne članica EU)***
- Iznimno korišten instrument u EU
- Omogućuje restrukturiranje industrije
- ***DČ ne može uvesti zaštitne mjere za povećani uvoz proizvoda iz druge DČ***

Antidampinške mjere

- Predstavljaju jedan od osnovnih mehanizama trgovinske politike EU
- Cilj zaštita EU tržišta i domaćih proizvođača od dampinškog uvoza iz trećih zemalja
- Primjenjuje se i na uvoz iz Turske, Andore i San Marina

Antidampinški / kompenzacijski postupak

- Postupak donošenja AD/AS mjere odvija se u četiri osnovne faze:
- Pokretanje postupka
- Ispitni postupak
- Donošenje privremene mjere
- Donošenje konačne mjere

Pokretanje postupka

- Svaka fizička ili pravna osoba ili udruženje koje djeluje u ime EU industrije može pismenim putem inicirati postupak za donošenje AD/AS mjere
- Zahtjev se podnosi Komisiji ili DČ koja zahtjev dostavlja Komisiji
- U RH nadležno tijelo je MVEP
- EK je dužna izvijestiti DČ koja je dostavila zahtjev o svim zaprimljenim prigovorima
- Prijava mora sadržavati detaljne podatke o dampingu, prouzrokovanoj šteti i vezi između dampinškog uvoza i nastale štete

Zahtjev za pokretanje postupka

- Naziv podnositelja zahtjeva i opis obujma i vrijednosti proizvodnje Zajednice istovjetnog proizvoda
- Puni opis dampinškog uvoza, naziv zemlje izvoza, naziv svih izvoznika ili stranog proizvođača
- Podatke o cijenama po kojim se dotični proizvod prodaje u zemlji izvoznici te podatke o izvoznim cijenama
- Podatke o promjeni obujma navodnog dampinškog uvoza

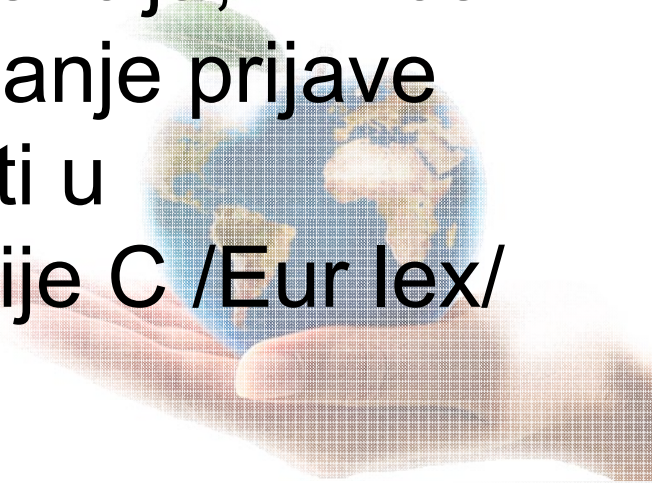
Pokretanje postupka

- Prijava se podnosi u ime EU proizvođača ukoliko istu podržavaju proizvođači čije je učešće u proizvodnji čini više od 50% ukupne proizvodnje takve robe u EU
- Istraga neće biti pokrenuta ako se pokaže da prijavu podržavaju proizvođači čiji je udio u ukupnoj proizvodnji u EU manji od 25%
- EK razmatra dokaze, te donosi Odluku o pokretanju/nepokretanju istrage

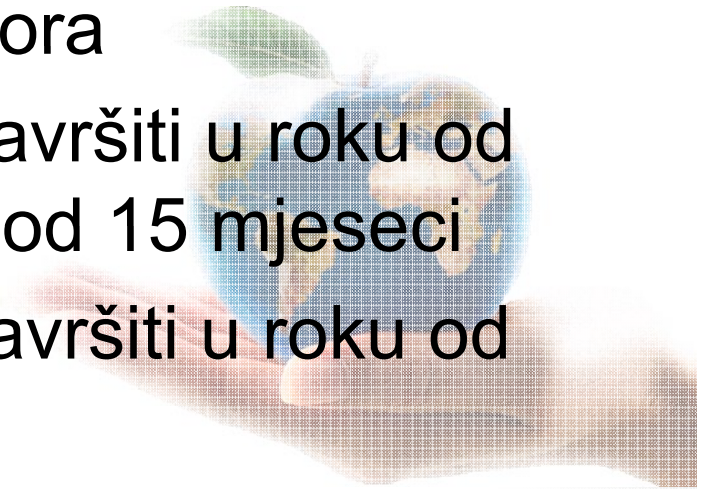
Ispitni postupak

- EK će izvijestiti podnositelja prijave u roku od 45 dana u slučaju nedostatnih indicija za pokretanje postupka
- Ukoliko konzultacije potvrde indicije o postojanju davanja ili subvencija, EK će u roku od 45 dana od zaprimanje prijave pokrenuti istragu i istu objaviti u službenom glasniku EU –serije C /Eur lex/

Ispitni postupak

- EK u suradnji s DČ provodi ispitni postupak
- Za potrebe reprezentativnog nalaza promatra se period koji je neposredno prethodio iniciranju postupa, u pravilu godinu dana ali ne kraći od 6 mjeseci
- Zainteresiranim stranama dostavlja se upitnik-30 dana rok za dostavu odgovora
- Ispitni postupak za AD treba završiti u roku od 12 mjeseci - najkasnije u roku od 15 mjeseci
- Ispitni postupak za AS treba završiti u roku od 13 mjeseci

Donošenje privremene mjere

- Privremena AD/AS mjera uvodi se nakon provedene istrage, uz uvjet da je utvrđeno postojanje štete – visina se utvrđuje prema privremeno ustanovljenoj visini dampinga
- Privremena AD pristojba se može uvesti najranije u roku od 60 dana od pokretanja postupka, odnosno najkasnije 9 mjeseci od pokretanja postupka
- Privremene AD/AS pristojbe se osiguravaju jamstvom
- Privremene AD pristojbe se uvode na rok od 6 mjeseci, mogu se produžiti na najviše 9 mjeseci
- Privremene AS pristojbe se uvode na rok od 6 mjeseci

Konačna AD/AS pristojba

- Konačna AD/AS se donosi u slučaju ako se dokaže stvarno postojanje štete, te Vijeće na prijedlog Komisije donosi konačnu AD/AS pristojbu
- Visina konačne AD pristojbe utvrđuje se prema konačnoj ustanovljenoj razini dampainga, ali može biti utvrđena i u nižem iznosu ako je taj iznos dovoljan za otklanjanje štete
- Konačna AD/AS pristojba donosi se Uredbom Vijeća, najčešće na rok od 5 godina
- U slučaju da neka zemlja podrijetla ili neki proizvod koji je bio obuhvaćen privremenom AD pristojbom, nije obuhvaćen konačnom mjerom, jamstvo će biti otpušteno

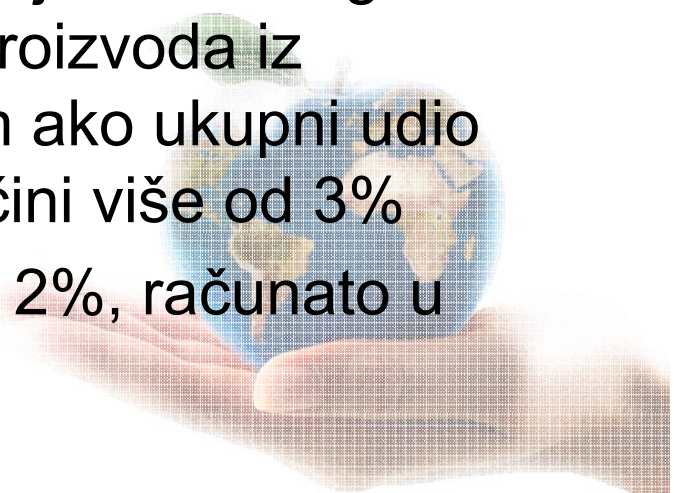
Paralelna primjena AD/AS pristojbe

- Ukoliko se u ispitnom postupku za neki proizvod dokaže postajanje dampinškog i subvencioniranog uvoza, primjenjuju se AD/AS pristojbe istovremeno

Obustava postupka

- Postupak može biti obustavljen u slijedećim slučajevima:
 - ako podnositelj povuče prijavu - osim ako to ne bi bilo protivno EU interesima;
 - ako se nakon provedenih konzultacija pokaže da zaštitne mjere nisu potrebne
 - ako se nakon pokretanja postupka i tijekom istrage pokaže da učešće u uvozu takvog proizvoda iz određene zemlje manje od 1%, osim ako ukupni udio uvoza iz te zemlje u potrošnji u EU čini više od 3%
 - ako je utvrđena razina AD manja od 2%, računato u odnosu na izvoznju cijenu

Revizija mjera

- AD mjera ostaje na snazi toliko dugo i u takvoj visini koliko je potrebno da se ukloni učinak dampinškog uvoza i štetu koja je nastala, u pravilu 5 godina
- **Revizija prije isteka mjere** – mogu inicirati proizvođači ili EK samoinicijativno, postojeća AD mjera ostaje na snazi za vrijeme trajanja revizije
- **Revizija tijekom važenja mjere** – može biti pokrenuta od strane EK, na zahtjev DČ, na zahtjev izvoznika, ili proizvođača iz treće zemlje uz uvjet da je od uvođenja mjere prošlo najmanje 1 godina
- **Revizija zbog novog izvoznika** – može biti pokrenuta na zahtjev novog izvoznika ili proizvođača iz zemlje izvoznice - svrha utvrđivanje individualnog iznosa AD pristojbe

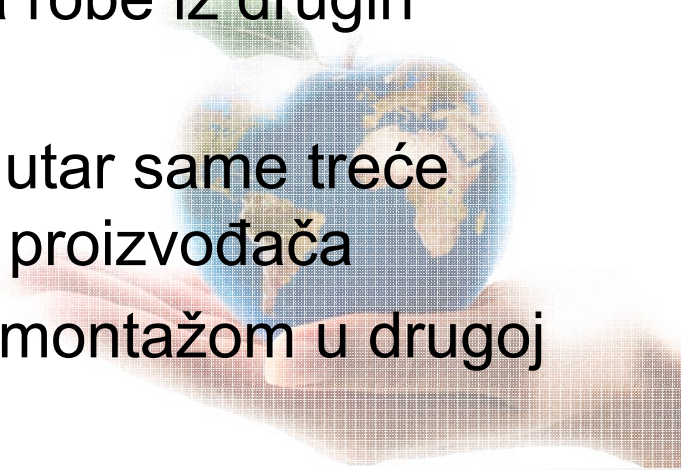
Preuzimanje obaveze- undertaking

- Sukladno članku 8. Urede Vijeća 1225/09, EK može prihvatiti dobrovoljnu obavezu izvoznika da će povećati svoje cijene do razine potrebne za otklanjanje dampinga
- Nakon provedenih konzultacija s EU proizvođačima te ako su stečeni uvjeti, EK objavljuje Odluku o prihvaćenoj obavezi u Službenom listu EU, OJ serija L
- Za to vrijeme ne primjenjuju se niti privremene niti konačne AD pristojbe - osim na one izvoznike koji su postigli dogovor o cijenama
- Nositelj ove povlastice je prilikom svake isporuke izdati račun s preuzetom obavezom

Zaobilaženje mjere - circumvention

- Zaobilaženje mjere - promjena u trgovinskim tokovima između trećih zemalja i EU ili između pojedinih tvrtki u zemlji na koju se primjenjuju AD pristojba s ciljem izbjegavanja plaćanja AD pristojbe ili plaćanja manjeg iznosa (EK samoinicijativno ili na zahtjev DČ pokreće istragu):
 - Neznatnom modifikacijom robe – promjena tarifne oznake
 - Skrivanjem pravog podrijetla- isporuka robe iz drugih zemalja
 - Promjenom u trgovinskim tokovima unutar same treće zemlje - reorganizacijom između tvrtki proizvođača
 - Isporukom robe u dijelovima i njenom montažom u drugoj zemlji ili čak u samoj DČ

Statistički pokazatelji

- Tijekom 2014. godine EK je inicirala 38 istraga, od čega:
 - 16 novih istraga (14 AD i 2 AS)
 - 10 revizija vezano uz prestanak važenja AD istraga
 - 5 revizije tijekom perioda važenja (2 AS/3AD)
 - 2 druge revizije
 - 2 novih izvoznika
 - 3 istraga vezano uz zaobilaženje mjere
 - 0 *safeguard* istraga

Statistički pokazatelji

- 2 privremene mjere su donesene (1 AD i AS)
- 3 konačne AD mjere su uvedene (2AS/1AD)
- 8 revizije vezano uz prestanak važenja mjera su završene
- 8 revizija tijekom perioda važenja su završene s potvrdom mjera
- 3 revizije novih izvoznika su završene s uvođenjem pristojbi
- 4 mjere su prestale važiti
- 1 istraga vezana uz zaobilaženje mjere završila je s uvođenjem mjere

NOVI ISPITNI POSTUPCI POKRENUTI U 2014.

- Kalifornijske pastrve – Turska
- Aluminijske folije – Rusija, Kina
- Hladno valjani proizvodi od nehrđajućeg čelika- Kina i Tajvan
- Plosnato valjani proizvodi od silicijskog elektro čelika s umjerenim zrnima- Kina, Japan, Koreja, Rusija i USA
- Acesulfam kalij- Kina
- Vinska kiselina-Kina
- Silikon mangan-Indija
- Cijevi od duktilnog lijevanog željeza - Indija

EU MJERE/PRIMJERI

- Biodizel – Argentina, SAD, Indonezija, Kanada
- Aluminijska folija - Armenija, Brazil, Kina,
- Glutaminat-Indija, Kina
- Bicikli i dijelovi za bicikle – Kina, Indonezija, Malezija, Šri Lanka, Tunis
- Svijeće - Kina
- Keramičko posuđe i keramičke pločice - Kina
- Limunska kiselina - Kina
- Staklena vuna – Kina, Indija, Malezija, Tajvan, Tajland
- Viličari i dijelovi – Kina, Tajland
- Daske za peglanje- Kina,

EU MJERE/PRIMJERI

- Cijevi od željeza i čelika- Kina, Rusija,
- Solarno staklo – Kina
- Fero-silikon- Rusija, Kina
- Solarni paneli- Kina (AD + MIP)
- Čelična užad i kablovi – Kina, Indija, Indonezija, Maroko, Ukrajina
- Cijevi od željeza i čelika- Kina
- Masni alkohol – Indija, Indonezija, Malezija,
- Amonijum nitrat – Rusija
- Slatki kukuruz u konzervi – Tajland
- Bioetanol – USD
- Viličari i njihovi dijelovi - Kina
- Aluminijski radijatori-Kina

AD/AS pristojbe pri izvozu iz EU u treće zemlje

- 51 nova istraga u tijeku
- Trenutno se prema EU primjenjuju 228 mjere
- Puno češće donose zaštitne mjere, dok AD koriste Brazil, Indija i Australija
- Najviše mjera su donijele Indija, Kina, Maroko i Indonezija
- EK pomno prati da se mjere koje se odnose na izvoz iz EU u treće zemlje primjenjuju u skladu s WTO pravilima

Odbor za trgovinske zaštitne mehanizme

- Uloga Odbora je da pomaže EK u procesu donošenja/ne donošenja mjera, iniciranja istrage i dopunama i produženjima AD/AS pristojbi
- Članovi Odbora predstavnici DČ (po jedan član)
- RH aktivno sudjeluje u radu Odbora
- RH nije podnijela niti jedan zahtjev za AD/AS istragu
- RH je na Odboru nakon konzultacija s poslovnom zajednicom od dana ulaska u EU iznijela cca.50 stajališta
- Odluke se donose kvalificiranom većinom odnosno s najmanje 65%

(RH sudjeluje s 0,84%, dok Njemačka s 15,93%, Francuska s 12,98%, Italija s 12,61% itd.)

Pristup carinama, AD/AS mjerama

- Podaci o carinama, AD/AS pristojbama koje se primjenjuju u trećim zemljama nalaze na slijedećoj web stranici:

<http://madb.europa.eu>

- Podaci o carinama, AD/AS pristojbama koje su na snazi u EU mogu se naći na slijedećoj web stranici:

[*http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en*](http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/taric/taric_consultation.jsp?Lang=en)

Modernizacija TDI

- Komisija je predložila modernizaciju trgovinskih zaštitnih mehanizama koji će obuhvaćati odredbe Uredbe Vijeća 597/2009 – o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice EU i Uredbe Vijeća 1555/2009 – o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice
- Svrha je postizanje veće transparentnosti i predvidljivosti propisa
- DČ se nisu usuglasile oko nekih predloženih odredbi te su pregovori u fazi mirovanja dok se ne postigne kompromisno rješenje

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

- Samostalni sektor za trgovinsku politiku i gospodarsku multilateralu
- Tel. 01/6444 600, fax. 6444 601
- Web: <http://gd.mvep.hr/hr/trgovinska-politika-europske-unije/>
- Hvala na pažnji!

